

PREPRAVNÝ PORIADOK

AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Daniel Čupa – BUS TRANS

Obsah:

Čl.1 Úvodné ustanovenia	2
Čl.2 Druh dopravy	3
Čl.3 Rozsah poskytovaných dopravných služieb	3
Čl.4 Zmluva o preprave osôb.....	4
Čl.5 Základné povinnosti dopravcu	4
Čl.6 Práva dopravcu	5
Čl.7 Práva a povinnosti cestujúceho	6
Čl.8 Osobitné ustanovenia pre diaľkovú a medzinárodnú dopravu.....	9
Čl.9 Osobitné práva a povinnosti vybranej skupiny cestujúcich	9
Čl.10 Tarifa	11
Čl.11 Cestovný lístok a kontrola cestovných lístkov	11
Čl.12 Preprava batožiny	12
Čl.13 Preprava autobusových zásielok	14
Čl.14 Nálezy a straty	15
Čl.15 Mimoriadne udalosti počas prepravy	16
Čl.16 Uplatňovanie práv cestujúceho, sťažnosti a reklamácie	16
Čl.17 Záverečné ustanovenia	17

Čl.1**Úvodné ustanovenia**

Daniel Čupa – BUS TRANS je prevádzkovateľ cestnej dopravy, fyzická osoba zapísaná v Živnostenskom registri Obv. úradu Bardejov, reg.č 701-4489, IČO 30 632 021 a v zmysle zákona NR SR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave je dopravcom.

- 1) Tento prepravný poriadok je vyhotovený v súlade a na vykonanie príslušných ustanovení zákona č.56/2012 Z.z. o cestnej doprave.
- 2) Tento prepravný poriadok nadobúda platnosť dňa 10. 12. 2012 a účinnosť od 01.01. 2013.
- 3) Tento prepravný poriadok spolu s tarifou a cestovnými poriadkami je verejným návrhom dopravcu na uzavretie prepravnej zmluvy medzi dopravcom a cestujúcim.
- 4) Prepravný poriadok upravuje prepravné podmienky dopravcu, za ktorých dopravca poskytuje dopravné služby - prepravu cestujúcich a ich batožiny a súvisiace služby, najmä informačné služby poskytované cestujúcim, rezerváciu a predaj cestovných lístkov a miesteniek, iné služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy a počas nej, potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy.

5) Súčasťou prepraveného poriadku je tarifa a cestovné poriadky jednotlivých liniek, zverejnené na webovom sídle dopravcu a v priestoroch autobusových staníc dopravcu.

Čl.2

Druh dopravy

1) Dopravca prevádzkuje v súlade s týmto Prepravným poriadkom osobnú autobusovú dopravu

- pravidelnú dopravu
- prímestskú, diaľkovú vnútroštátnu, diaľkovú medzinárodnú,
- osobitnú pravidelnú dopravu,
- vnútroštátnu príležitostnú dopravu,

2) Dopravca vykonáva podľa tohto prepravného poriadku v súlade s udelenými dopravnými licenciami diaľkovú dopravu vnútroštátnu, keď celá trasa autobusovej linky je na území Slovenskej republiky, platnými cestovnými poriadkami umiestnenými na zastávkach dopravcu a príslušnou tarifou. (Príloha č.1).

3) Dopravca vykonáva podľa tohto prepravného poriadku osobitnú pravidelnú dopravu pre vopred dohodnuté skupiny cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich. Táto doprava sa uskutočňuje na základe zmluvy medzi dopravcom a objednávateľom prepravy po dohodnutej trase s dohodnutými zastávkami v dohodnutej periodicite Dopravca ako držiteľ dopravnej licencie na pravidelnú dopravu, vykonáva podľa tohto prepravného poriadku príležitostnú dopravu na základe dohody s objednávateľom príležitostnej dopravy, ako jednorazovú zmluvnú prepravu dohodnutej skupiny cestujúcich.

4) Dopravca vykonáva podľa tohto prepravného poriadku v súlade s udelenými licenciami Spoločenstva medzinárodnú dopravu, kedy trasa autobusovej linky presiahne aspoň raz štátnu hranicu Slovenskej republiky bez ohľadu na to, či účelom je nástup alebo výstup cestujúcich, alebo služobná jazda prázdneho vozidla.

5) Dopravca ako držiteľ dopravnej licencie na pravidelnú dopravu, vykonáva podľa tohto prepravného poriadku medzinárodnú príležitostnú dopravu na základe dohody s objednávateľom a na základe jazdného listu.

Čl.3

Rozsah poskytovaných dopravných služieb

1) Dopravnými službami ktoré poskytuje dopravca je preprava cestujúcich a ich batožiny, živých spoločenských zvierat podľa schválených cestovných poriadkov cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené.

2) Dopravca poskytuje aj súvisiace služby. Sú to najmä informačné služby poskytované cestujúcim na webovom sídle dopravcu (www.bustrans.sk), predaj a rezerváciu cestovných lístkov a miesteniek.

3) Dopravca poskytuje aj ďalšie služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy (ponuky autobusov, dopravy, vybavovanie reklamácií, pripomienok k doprave, služby súvisiace s právami cestujúcich pri neuskutočnení alebo omeškaní, nedokončení prepravy).

4) Prepravou sa rozumie premiestňovanie osôb, batožín a drobných živých spoločenských zvierat, dopravnými prostriedkami vlastnými, alebo prenajatými autobusmi alebo autokarmi.

5) Miesto poskytovaných dopravných služieb je územie Slovenskej republiky, aj iných členských štátov EÚ.

6) Dopravca zabezpečuje zverejnenie a prístupnosť prepravného poriadku, tarify ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich, v sídle dopravcu, na webovom sídle www.bustrans.sk.

7) Prepravný poriadok a príslušná tarifa dopravcu je k dispozícii aj u vodiča autobusu

- 8) Pravidelnú dopravu na autobusových linkách uskutočňuje dopravca podľa schváleného cestovného poriadku.
- 9) Dopravca je povinný zverejniť cestovný poriadok a jeho zmenu v dostatočnom predstihu najneskôr 10 dní pred začiatkom platnosti na svojom webovom sídle, na autobusových staniciach a zastávkach, prípadne aj v spoločenskej tlači.
- 10) Dopravca informuje (napr. výveskami na autobusových staniciach a zastávkach, vo vozidlách) v masovokomunikačných prostriedkoch, tlači, rozhlase, televízii, internete-webovom sídle) verejnosť o zmenách organizácie dopravy (napr. zrušenie linky alebo zmena jej trasy, zmena cestovného poriadku, zmena tarify), ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najneskôr 10 dní pred začiatkom platnosti
- 13) Prepravný poriadok, cestovné poriadky a tarifa, sú určené a vydané dopravcom a zverejnené na webovom sídle dopravcu www.bustrans.sk .

Čl.4

Zmluva o preprave osôb

- 1) Zverejnený prepravný poriadok dopravcu, tarify dopravcu a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach, autobusových staniciach a v autobusoch, sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na zatvorenie zmluvy o preprave osôb s každým cestujúcim pripraveným na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku, podľa Občianskeho zákonníka a ďalších platných právnych noriem; to neplatí, ak je vyčerpaná kapacita autobusu podľa osvedčenia o evidencii, cestujúci nie je podľa prepravného poriadku spôsobilý na prepravu alebo prepravu na trase autobusovej linky dočasne znemožňuje aktuálny technický stav, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.
- 2) V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka, jeho vytlačení z elektronickej pokladne a prevzatím cestujúcim a na povinne miestenkových spojoch zaplatením aj miestenky. Potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb je aj zaplatenie cestovného lístka v elektronickej podobe (napr. cestovné platené prostredníctvom aktivovaného elektronického média).
- 3) Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas. (§ 760 Obč.zák.).
- 4) V príležitostnej autobusovej doprave dopravca prepravuje určitú skupinu cestujúcich podľa vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb. V príležitostnej autobusovej doprave prepravná povinnosť dopravcu vyplýva z vopred zatvorenej zmluvy o preprave osôb. V príležitostnej autobusovej doprave dopravca nemá prevádzkovú ani tarifnú povinnosť.

Čl.5

Základné povinnosti dopravcu

- 1) Dopravca je povinný:
- a) prevádzkovať osobnú dopravu podľa tohto prepravného poriadku,
  - b) označiť každé prevádzkované vozidlo svojím obchodným menom,

Dopravca je povinný označiť obchodným menom autobus používaný na autobusovú dopravu. Súčasťou označenia je adresa sídla dopravcu, telefónne a faxové číslo. Autobus na autobusovej linke sa označí tiež údajom o východiskovej nástupnej zastávke a cieľovej výstupnej zastávke, pri autobusoch vybavených elektronickým zariadením na označenie smeru jazdy vozidla údajmi o cieľovej zastávke a nasledujúcej nácestnej zastávke, a ak ide o mestskú pravidelnú autobusovú dopravu, aj číslom linky. Označenie autobusovej linky sa umiestňuje vpredu za čelným oknom vozidla.

- c) zabezpečiť technickú základňu vybavenú na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad v rozsahu poskytovaných dopravných služieb,
- d) zabezpečiť, aby v každom prevádzkovanom vozidle bol doklad o udelenom povolení vykonávať povolanie prevádzkovateľa vnútroštátnej dopravy, alebo o licencií Spoločenstva na vykonávanie medzinárodnej dopravy,

e) zabezpečiť, aby prevádzkované vozidlá parkovali a garážovali v priestoroch technickej základne alebo v priestoroch určených obcou na tento účel,

f) zamestnávať ako vedúceho dopravy len osobu, ktorá má osvedčenie o odbornej spôsobilosti;

g) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú cestujúcim a tretím osobám

2) Dopravca v pravidelnej doprave je ďalej povinný:

a) prevádzkovať pravidelnú dopravu na autobusovej linke v súlade s udelenou dopravnou licenciou a so zmluvou o službách vo verejnom záujme (ďalej len „zmluva o službách“) po celý čas ich platnosti (ďalej len „prevádzková povinnosť“),

b) prepravovať cestujúcich podľa tarify (ďalej len „tarifná povinnosť“) a vydať cestujúcemu cestovný lístok alebo iný doklad potvrdzujúci zaplatenie cestovného alebo ho zaevidovať v elektronickom systéme, ak sa na zaplatenie cestovného použilo elektronické médium,

c) uzatvoriť zmluvu o preprave osôb s každým cestujúcim pripraveným na zastávke na trase autobusovej linky v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku (ďalej len „prepravná povinnosť“);

to neplatí:

- ak je vyčerpaná kapacita autobusu podľa osvedčenia o evidencii,

- cestujúci nie je podľa prepravného poriadku spôsobilý na prepravu

- alebo prepravu na trase autobusovej linky dočasne znemožňuje aktuálny technický stav, priepustnosť cesty alebo bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

d) Dopravca je povinný zabezpečiť bezpečnú prepravu kvalifikovanými vodičmi a vozidlami spĺňajúcimi príslušné technické normy prevádzky a zaručujúce pohodlie cestujúcich. Cestujúcim sú k dispozícii priestory autobusových staníc dopravcu. (§ 761 Obč.zák.)

3) Dopravca je povinný potvrdiť na požiadanie cestujúceho čas meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút alebo nešiel vôbec a vydať o tom potvrdenie v sídle dopravcu.

Čl.6

Práva dopravcu

1) Dopravca má právo na odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti.

2) Dopravca je oprávnený požadovať od cestujúcich úhradu cestovného lístka za vykonanie prepravy vo výške v súlade s príslušnou tarifou

3) Dopravca je pred začatím prepravy a počas nej oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len dispečer“) dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

4) Dopravca je povinný zabezpečiť, aby v styku s cestujúcim, každá oprávnená osoba dopravcu vystupovala rozhodne a nestranne, pričom zachovala slušnosť a zdvorilosť.

5) Vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení:

a) vylúčiť z prepravy cestujúceho, ktorý napriek upozorneniu neuposlúchne pokyn alebo príkaz podľa odseku 2, poruší povinnosť podľa prepravného poriadku, neoprávnené sa zdržiava v autobuse, svojím správaním ohrozuje bezpečnosť prepravy, narúša pokojnú a pohodlnú jazdu autobusu, znečistí autobus, obťažuje vodiča alebo cestujúcich, poškodzuje autobus, má v úmysle prepraviť batožinu alebo zvieratá, ktorej preprava je podľa tohto prepravného poriadku vylúčená, správanie cestujúceho vzbudzuje obavu o bezpečnosť, život alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich, vo vozidle fajčí alebo konzumuje alkoholické nápoje alebo existuje podozrenie, že je pod vplyvom alkoholu alebo návykových alebo

psychotropných látok, vo vozidle požíva akékoľvek jedlo alebo nápoje, cestujúci svojim hlasovým prejavom, písaním, reprodukováním hudby alebo iných zvukov alebo inými prejavmi pôsobí rušivo na vodiča alebo ostatných cestujúcich, akýmkoľvek spôsobom ohrozuje plynulosť alebo bezpečnosť dopravy, napriek upozorneniu vodiča alebo inej oprávnenej osoby nerešpektuje akékoľvek ustanovenie tohto prepravného poriadku, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu podľa prepravného poriadku,

b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady stanovenej v Tarife dopravcu,

c) vylúčiť z prepravy cestovnú batožinu, príručnú batožinu cestujúceho alebo jeho živé spoločenské zviera, ak sú prekážkou bezpečnej prepravy alebo pokojnej a pohodlnej prepravy, najmä ak obťažujú cestujúcich alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

6) Osoba nespôsobilá na prepravu podľa tohto prepravného poriadku:

a) osoba javiaca nadmerné požitie alkoholických nápojov, omamných alebo psychotropných látok osoba, ktorá pre chorobu a mimoriadne znečistenie odevov alebo z iných dôvodov môže byť spolucestujúcim na ťarchu

b) osoba ktorá sa zdržiava vo vozidle neoprávnene, alebo svojim správaním narúša bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu (napr. osoby s kolieskovými korčuľami a lyžiarkami na nohách).

7) Po začatí cesty sa cestujúci vylúči z prepravy tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravia alebo bezpečnosti prepravy. Dopravca je oprávnený prerušiť vykonávanú prepravu až do okamihu opustenia vozidla cestujúcim, ktorého konanie oprávňuje dopravcu odmietnuť prepravu cestujúceho. Vylúčiť osobu mladšiu ako 15 rokov mimo obvodu obce a mimo zastávky autobusa je neprípustné.

8) Cestujúci, ktorý bol vylúčený z prepravy, nemá nárok na náhradu cestovného za nevykonanú časť prepravy ani na vrátenie zaplateného cestovného.

9) Vodič môže odmietnuť vykonať alebo prerušiť prepravu, ak správanie cestujúceho vzbudzuje obavu o bezpečnosť alebo zdravie vodiča alebo ostatných cestujúcich.

10) Dopravca je oprávnený odmietnuť prepravu cestujúceho, čakajúceho na prepravu na zastávke, aj v prípade, že obsaditeľnosť autobusu to neumožňuje.

Čl.7

Práva a povinnosti cestujúceho

1) Pred začatím prepravy má cestujúci povinnosť oboznámiť sa s ponukou a pravidlami prepravných služieb, ktoré sú obsiahnuté v cestovnom poriadku, v prepravného poriadku, príslušnej tarife. Dopravca na autobusových staniách na mieste určenom pre styk s cestujúcimi, predloží na požiadanie cestujúceho na nahliadnutie tento prepravný poriadok, cestovné poriadky a príslušné tarify. Údaje o ponuke sú tiež na webovom sídle dopravcu (www.bustrans.sk), na iných verejne prístupných internetových stránkach (cestovné poriadky sú na www.cp.sk, prepravný poriadok a tarifa je aj u vodičov autobusov).

2) Cestujúci ktorý splnil podmienky stanovené prepravným poriadkom a tarifou, má právo :

a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok a miestenku až do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,

b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a živého spoločenského zvierat'a v tom istom autobuse,

c) požadovať od osádky autobusu a od dispečera potrebné cestovné informácie o podmienkach prepravy, ktorí sú povinní ich bezodkladne poskytnúť,

d) na vrátenie cestovného, ak sa neuskutočnila preprava, alebo na zľavu z cestovného, ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo dopravca nedodržiaval svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb. Vrátenie cestovného uskutoční na autobusovej stanici tej prevádzky, ktorá zabezpečovala autobusovú linku.

3) Osoba mladšia ako 6 rokov, nie je oprávnená cestovať bez sprievodu osoby staršej ako 10 rokov.

4) Osoba vo veku 12 - 15 rokov, ak vodič autobusu usúdi, že vek dieťaťa, na ktoré sa alebo ktoré si uplatňuje nárok na osobitné (zľavnené) cestovné, nie je možné bez pochybností určiť z jeho fyzického vzhľadu, dieťaťu nárok na osobitné cestovné vznikne iba vtedy, ak sa jeho vek nepochybné preukáže niektorým z nasledujúcich dokladov s aktuálnou fotografiou, menom, priezviskom a dátumom narodenia:

- cestovným pasom dieťaťa,

- iným platným dokladom (napr. preukaz vydaný inou Dopravnou alebo Železničnou spoločnosťou).

Príslušný doklad na preukázanie nároku dieťaťa na osobitné cestovné vydá dopravca na vyžiadanie po predložení fotografie z posledného obdobia, rodného listu dieťaťa a preukazu totožnosti jedného z rodičov alebo zákonného zástupcu; poplatok za vydanie takéhoto dokladu sa nevyberá.

5) Ak vodič autobusu usúdi, že vek prepravovaného dieťaťa, na ktoré sa uplatňuje nárok na osobitné cestovné, nie je možné bez pochybností určiť z jeho fyzického vzhľadu, prepravovanému dieťaťu nárok na osobitné cestovné vznikne iba vtedy, ak sa jeho vek nepochybné preukáže niektorým z nasledujúcich dokladov:

- cestovným pasom dieťaťa alebo iným platným dokladom (napr. preukaz vydaný inou Dopravnou alebo Železničnou spoločnosťou).

6) Cestujúci s miestenkou kúpenou pred nastúpením do autobusu má právo na vyhradené miesto podľa miestenky, ak je pripravený na nastúpenie pred odjazdom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke podľa cestovného poriadku.

7) Cestujúci so zdravotným postihnutím so psom so špeciálnym výcvikom alebo cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto.

8) Ak sa niektorý spoj zruší alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má prednostné právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky alebo iným spojom inej autobusovej linky toho istého dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného. Vrátenie cestovného si musí cestujúci uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do šiestich mesiacov, zaniknú.

9) Cestujúci je povinný dodržiavať ustanovenia tohto prepravného poriadku :

a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,

b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,

d) zaplatiť cestovné určené príslušnou platnou tarifou a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

10) Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

11) Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje v rozsahu podľa predchádzajúceho odseku sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil na mieste paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.

12) Cestujúci je povinný:

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,

b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,

c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

13) Cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

14) Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať a to takým spôsobom, aby počas jazdy v prípade náhle zmeny rýchlosti alebo smeru jazdy vozidla bolo v maximálnej možnej miere zabránené úrazom. Povinnosť držať sa prináleží aj cestujúcemu, ktorý vstáva zo sedadla a chystá sa vystúpiť alebo cestujúcemu ktorý sa pripravuje na vystúpenie.

15) Cestujúci je oprávnený nastupovať a vystupovať len tými dverami, ktoré sú určené na nastupovanie alebo vystupovanie .

16) Ak je vozidlo vybavené sedadlom s bezpečnostnými pásmi, cestujúci je povinný ich použiť v súlade s platnými predpismi.

17) Cestujúci s detským kočíkom, môže nastúpiť a vystúpiť len s vedomím vodiča, čiže je povinný túto skutočnosť oznámiť vodičovi.

18) Cestujúci je povinný správať tak, aby neohrozoval bezpečnosť ani plynulosť prepravy, bezpečnosť, život a zdravie vodiča a ostatných cestujúcich, nepoškodzoval vozidlo a priestor autobusovej stanice, zastávky či prístrešku.

19) Cestujúci je povinný udržiavať čistotu a poriadok v autobuse aj v priestore autobusovej stanice, zastávky alebo prístrešku.

20) Na autobusovej zastávke a prístrešku a aj v autobuse platí prísny zákaz fajčiť.

21) V prípade, že cestujúci svojim konaním spôsobí škodu na majetku dopravcu, je povinný dopravcovi túto škodu nahradiť v súlade s ust. §420 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka. V prípade spôsobenia škody dopravcovi, je cestujúci povinný preukázať sa na výzvu oprávneného pracovníka dopravcu občianskym preukazom a umožniť dopravcovi zaznamenať si jeho osobné údaje pre účely uplatňovania náhrady škody zo strany dopravcu.

22) Počas prepravy vo vozidle Dopravcu je zakázané:

a) rušiť vodiča a komunikovať s ním pri výkone dopravy,

b) zdržiavať sa na mieste, kde bráni vodičovi vo výhľade z vozidla,

c) vstupovať do priestoru vozidla vyhradeného pre vodiča,

e) konzumovať vo vozidle akékoľvek potraviny a nápoje,

f) prepravovať vo vozidle veci v rozpore s týmto prepravným poriadkom,

g) vydávať rušivé zvuky, písať alebo hrať na hudobnom nástroji alebo sa správať akokoľvek hlučne,

h) púšťať reprodukovat hudbu,

i) nastupovať a vystupovať mimo vyznačené zastávky

23) Cestujúci svoje oprávnenia vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňuje voči osádke autobusu disciplinovane a v čase, keď autobus stojí na zastávke.

Čl.8

Osobitné ustanovenia pre diaľkovú a medzinárodnú dopravu.

- 1) Pre diaľkovú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.
- 2) Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.
- 3) Cestujúci si môže zakúpiť jednosmerný cestovný lístok, spätičný cestovný lístok na pevný dátum, alebo spätičný cestovný lístok s otvoreným dátumom spätičnej cesty. Otvorené cestovné lístky platia v zásade 6 mesiacov. Dátum spätičnej cesty si môže cestujúci zarezervovať osobne alebo telefonicky, vždy však v dostatočnom časovom predstihu. Cestovné lístky si môže cestujúci zakúpiť u dopravcu, v sieti zmluvných predajcov dopravcu na Slovensku a v zahraničí, v prípade voľných miest aj priamo v autobuse u vodiča.
- 4) Cestovný lístok si cestujúci môže kúpiť najskôr 2 mesiace pred dátumom odchodu spoja.
- 5) Vodič môže v zásade vystaviť cestovný lístok len na jednotlivú cestu.
- 6) Na vybraných linkách je možné cestovné lístky rezervovať, osobne alebo telefonicky, maximálne na dobu 24 hodín. V prípade neuplatnenia si rezervácie sa táto automaticky po uplynutí príslušnej lehoty zruší. Rezerváciu si môže klient uplatniť aj u zmluvného predajcu na Slovensku, prípadne v zahraničí.
- 7) Na cestovnom lístku je povolené urobiť jednu zmenu, napr. dátumu cesty, mena cestujúceho a pod. za poplatok. V prípade potreby viacerých zmien je nutné cestovný lístok stornovať podľa platných storno podmienok.
- 8) Cestovné lístky je možné stornovať podľa platných storno podmienok pre medzinárodnú dopravu. Cestujúci sa môže o podmienkach stornovania cestovného lístka informovať v predajnom mieste.
- 9) V prípade straty, poškodenia alebo odcudzenia cestovného lístka na meno vydaného dopravcom, je nutné túto skutočnosť oznámiť v zahraničnej pokladni v dopravcu najneskôr 30 minút pred odchodom spoja z východzej zastávky (s ohľadom na otváracie hodiny pokladne). Cestujúcemu bude za príplatok možné vystaviť duplikát cestovného lístka. V prípade, ak táto skutočnosť nebola ohlásená v stanovenej lehote, cestujúci si musí zakúpiť nový cestovný lístok.
- 10) V medzinárodnej pravidelnej doprave - preprava detí do 12 rokov bez sprievodu dospeljej osoby je vylúčená, deti od 12 do 15 rokov môžu cestovať bez sprievodu dospeljej osoby jedine s písomnou žiadosťou zákonného zástupcu, že dieťa cestuje na jeho zodpovednosť. Dopravca nenesie zodpovednosť za deti mladšie ako 15 rokov cestujúce bez sprievodu dospeljej osoby.
- 11) Ďalšie práva cestujúcich v diaľkovej doprave (trasa nad 250km) budú uplatnené od 1. marca 2013 podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave.

Čl.9

Osobitné práva a povinnosti vybranej skupiny cestujúcich

- 1) Osobitné práva sa vzťahujú na prepravu zdravotne postihnutých osôb, dôchodcov, tehotných žien, detí, detských kočíkov a invalidných vozíkov, vrátane sprevádzajúcich osôb.
- 2) Pre zdravotne postihnuté osoby (držitelia preukazov ŤZP a ŤZP-S, zrakovo postihnutú osobu), je dopravca povinný v každom vozidle vyhradiť a zreteľne označiť dve miesta na sedenie, vrátane miesta pre vodiaceho psa. Ak pre tieto osoby je treba ďalšie miesto na sedenie, je vodič oprávnený požiadať cestujúceho ktorému osobitné práva neprislúchajú, aby uvoľnil aj iné miesto na sedenie.

- 3) Cestujúci, ktorý sa pohybuje na invalidnom vozíku, sa prepravuje v autobusoch dopravcu len v prípade, že má zabezpečeného sprievodcu, ktorý ho sprevádza počas prepravy od nástupnej zastávky po výstupnú zastávku. Pri nesplnení tejto podmienky cestujúci na invalidnom vozíku nebude prijatý na prepravu. Za naloženie, ako aj vyloženie cestujúceho na invalidnom vozíku zodpovedá jeho sprievodca, ktorý nástup a výstup cestujúceho na invalidnom vozíku oznámi vodičovi.
- 4) Držiteľ preukazu ŤZP-S môže sprevádzať len dospelá osoba po dovŕšení 18. rokov.
- 5) Preprava detí do 6 rokov bez sprevádzania cestujúcim starším ako 10 rokov nie je dovolená. Ak sú všetky miesta na sedenie vo vozidle obsadené, môže cestujúci s bezplatne prepravovaným dieťaťom obsadiť len jedno miesto na sedenie.
- 6) V prípade nevidomého cestujúceho môže sprevádzať aj vodiaci pes, alebo dieťa po dovŕšení 10. rokov. Zrakovo postihnutá osoba má právo na prepravu s vodiacim psom označeným pre tento účel postrojom bielej farby s červeným krížom alebo bezpečnostnými oranžovými pruhmi. Vodiaci pes nemusí mať ochranný náhubok.
- 7) Ak pri označníku zastávky stojí zrakovo postihnutá osoba s bielou palicou alebo s vodiacim psom, dopravca je povinný pri označníku zastávky znova zastaviť každé ďalšie vozidlo stojace súčasne v zastávke. Ak pri označníku zastávky je osoba na invalidnom vozíku, dopravca je povinný pri označníku zastávky znova zastaviť každé ďalšie vozidlo stojace súčasne v zastávke, ktoré je vybavené pohyblivou rampou slúžiacou na nástup a výstup cestujúcich na invalidnom vozíku; toto ustanovenie sa nevzťahuje na konečné zastávky.
- 8) Tehotné ženy, osoby s malým dieťaťom na rukách a staré osoby majú právo na miesto na sedenie. Pri nástupe týchto osôb, cestujúcich v ich blízkosti, je povinný uvoľniť svoje miesto.
- 9) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla ako príručnú batožinu detský kočík alebo invalidný vozík, pokiaľ to vybavenie a obsadenie vozidla dovoľuje. Invalidný vozík musí byť vybavený účinnou brzdou, znemožňujúcou jeho samovoľný pohyb. Pri nástupe do vozidla má cestujúci s detským kočíkom s dieťaťom prednosť pred cestujúcim s detským kočíkom bez dieťaťa.
- 10) Cestujúci s detským kočíkom alebo invalidným vozíkom môže nastúpiť do vozidla alebo vystúpiť z vozidla len s vedomím vodiča. Cestujúci je povinný detský kočík alebo invalidný vozík umiestniť na miesto určené na jeho prepravu označené piktogramom. Vo vozidle sa smie súčasne prepravovať len jeden detský kočík alebo invalidný vozík. Vodič môže výnimočne povoliť prepravu ďalších detských kočíkov, pokiaľ to prepravné podmienky dovoľujú. Cestujúci na invalidnom vozíku je povinný vozík zabrzdíť a zabezpečiť ho proti samovoľnému pohybu počas celej prepravy.
- 11) Cestujúci je povinný nastúpiť alebo vystúpiť s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom tými dverami vozidla, ktoré sú pre tento nástup a výstup určené (označené piktogramom). Detský kočík alebo invalidný vozík je povinný umiestniť vo vozidle na mieste určenom na ich prepravu.
- 12) Cestujúci s detským kočíkom, s invalidným vozíkom a cestujúci s obmedzenou pohybovou schopnosťou (ktorý potrebuje na výstup dlhší čas), je povinný pred vystúpením upozorniť vodiča na predĺženie času výstupu stlačením príslušného tlačidla signalizačného zariadenia vozidla. Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú pohybovú schopnosť, umožní vodič prednostné a bezpečné nastúpenie a vystúpenie.
- 13) Naloženie a vyloženie detského kočíka si cestujúci zabezpečuje sám. Ak vozidlo nie je vybavené pohyblivou rampou umožňujúcou bezbariérový nástup alebo výstup cestujúcich s invalidným vozíkom, naloženie a vyloženie invalidného vozíka si cestujúci zabezpečuje sám.
- 14) Ak to obsadenie vozidla umožňuje, cestujúci nachádzajúci sa na mieste určenom na prepravu detského kočíka alebo invalidného vozíka, je povinný pri nástupe cestujúceho s detským kočíkom alebo s invalidným vozíkom toto miesto uvoľniť.
- 15) Vodič autobusu je povinný zabezpečiť pomoc pri nástupe a výstupe osobám s detským alebo invalidným vozíkom, podľa prevádzkových možností.
- 16) Vodič autobusu je povinný použiť pohyblivú rampu umožňujúcu bezbariérový nástup a výstup prepravovaných zdravotne postihnutých osôb, ak je ňou vozidlo vybavené. Za naloženie, ako aj vyloženie cestujúceho na invalidnom vozíku zodpovedá jeho sprievodca, ktorý nástup a výstup cestujúceho na invalidnom vozíku oznámi vodičovi.
- 17) Preprava žiakov a študentov - pre túto skupinu dopravca uplatňuje zvýšená pozornosť vzhľadom na bezpečnosť pri ich preprave.

18) Ustanovenie tejto časti sa primerane vzťahuje aj na diaľkové linky. Ďalšie osobitné práva a povinnosti pre diaľkové linky s trasou nad 250 kmsa uplatnia od 1. marca 2013 (nar. EU č. 181/2011).

Čl.10

Tarifa

1) Tarifa upravuje sadzby základného cestovného a príplatkov k nim, sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom, ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim, ceny za prepravu autobusových zásielok, sadzbu sankčnej úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

2) Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určil dopravca v platnej tarife a cenníkoch.

3) Dopravca zverejňuje tarifu na svojom webovom sídle www.bustrans.sk a zabezpečuje, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch.

4) Osádky autobusov a revízori sú schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

Čl.11

Cestovný lístok a kontrola cestovných lístkov

1) Potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného, sadzbu dane z pridanej hodnoty, cenu bez dane z pridanej hodnoty, sumu dane z pridanej hodnoty. Spravidla v papierovej podobe má rozmer 55x70 mm. Cestovný lístok vydáva vodič po nastúpení cestujúceho do autobusu.

2) Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na jednu prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho vo vyznačenom časovom období platnosti cestovného lístka na opakované prepravy všetkými spojmi jednej autobusovej linky; v mestskom dopravnom systéme alebo v integrovanom dopravnom systéme aj viacerými alebo všetkými linkami dopravného systému.

3) Jednorazový cestovný lístok je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok alebo jednorazový cestovný lístok vyhotovený na meno a priezvisko cestujúceho je neprenosný.

4) Cestujúci je povinný:

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,

b) kúpiť si u vodiča cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič,

c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

5) Cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

6) Dopravca je oprávnený prostredníctvom poverených osôb, ktoré svoje poverenie preukazujú preukazom alebo odznakom dopravcu – Dopravná kontrola alebo revízor, kedykoľvek počas výkonu prepravy skontrolovať úhradu cestovného cestujúcim a vyžiadať si cestovný lístok. Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je cestujúci povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa

trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonnom zástupcovi.

7) Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje v rozsahu podľa predchádzajúceho odseku sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil na mieste paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.

8) Cestovný lístok je neplatný :

- a) ak je poškodený alebo znečistený tak, že z neho nie sú zrejmé potrebné údaje,
- b) ak cestujúci nedodržiava podmienky, ktoré sú určené pre jeho použitie,
- c) ak uplynul čas jeho platnosti, alebo dátum uvedený na lístku nezodpovedá skutočnosti
- d) ak označenie cestovného lístka nie je na určenom mieste lístka.
- e) ak je vydaný iným dopravcom

9) Dopravná karta (elektronické médium) okrem ustanovení v ods. 8 tohto článku je neplatná :

- a) ak bola vydaná na základe nesprávnych údajov,
- b) ak bola použitá v inom tarifnom pásme, než pre ktoré bola vydaná (pozn. platí do 30.09.2012)
- c) ak nemá predpísanú podobizeň alebo ak podobizeň bola neoprávnene vymenená,
- d) ak jej údaje nezodpovedajú skutočnosti,
- e) ak údaje boli neoprávnene pozmenené,
- f) ak ju použila neoprávnená osoba.

10) Cestovný lístok môže byť zakúpený

- a) v hotovosti u vodiča
- b) bezhotovostne, cez dopravnú kartu pri dostatku finančných prostriedkov na karte.

11) Cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu jedným spojom bez prestupu.

12) Jednosmerné cestovné lístky sa predávajú výlučne u vodiča.

13) Ak cestujúci vykonáva úhradu cestovného hotovosťou vo vozidle, je potrebné, aby k plynulému odbaveniu prispieval včasne pripravením vhodných platidiel. Za vhodné platidlo sa nepovažujú bankovky svojou hodnotou prevyšujúce 50 násobne cenu cestovného lístka a mince v počte 10 a viac kusov. Ak cestujúci uplatňuje právo na osobitné cestovné, je povinný svoje právo bez vyzvania preukázať pred zakúpením zľavneného cestovného lístka.

Čl.12

Preprava batožiny

1) Ak cestujúci má batožinu, dopravca ju prepravuje buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom (príručná batožina) alebo oddelene (cestovná batožina), a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.

2) Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim, pod jeho dohľadom a na jeho zodpovednosť v odkladacom priestore spravidla nad sedadlom. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča. Príručná batožina sa prepravuje bezplatne.

Ako príručná batožinu môže cestujúci vziať so sebou batožinu, ktorá sa skladá najviac z troch kusov a hmotnosť jednej z nich nepresiahne 15 kg.

3) Cestovná batožina sa v zásade prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožín uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla, určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, ale na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať. Cestovná batožina sa prepravuje za dovoznú v súlade s príslušnými ustanoveniami uvedenými v tarife pre daný druh dopravy. Za cestovnú batožinu sa považuje aj batožina prepravovaná v prímestskej doprave spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom, za ktorú cestujúci zaplatí dovoznú z titulu prekročenia váhových, resp. rozmerových limitov určených tarifou dopravcu, neumožňujúcich jej prepravu bezplatne.

4) Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku alebo hmotnosť možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé spoločenské zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu a pokiaľ to umožňujú prevádzkové podmienky.

5) Z prepravy sú vylúčené

a) veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi

b) nabité strelné zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy

c) veci, ktoré môžu ohrozovať bezpečnosť prevádzky alebo poškodiť, prípadne znečistiť odev cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia

d) veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu

e) batožiny, ktorých celková hmotnosť presahuje 25 kg

f) batožiny, ktorých celková hodnota presahuje 100,- €.

6) Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny alebo peniaze.

7) Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje štvorkolesový detský kočík. Na prepravu sú pripustené iba kočíky s dieťaťom; pokiaľ to prevádzkové pomery na linke dovoľujú, aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. V autobuse sa smie prepravovať iba jeden štvorkolesový detský kočík. Vo výnimočnom prípade a so súhlasom vodiča aj ďalší kočík

8) Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, skrinkách a v podobných obaloch.

9) Lovecká strelná zbraň musí mať pri nezlamovacom type vybratý uzáver, zlamovacia musí byť prelomená a oba typy musia mať prázdnu nábojovú komoru.

10) Dopravca je oprávnený prijať na prepravu bicykel len ako cestovnú batožinu, ak to prepravné a prevádzkové podmienky dovoľujú. V prípade, že vozidlo nie je vybavené patričným zariadením na uloženie bicykla na prepravu v batožinovom priestore vozidla, dopravca nenesie zodpovednosť za poškodenie bicykla.

11) Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou živé spoločenské zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozujú ich zdravie a ak sú v uzavretých klietkach, košoch alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvieratá platí dovoznú.

12) Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má ochranný náhubok a drží sa na krátkom vodidle. Nesmie ísť o chorého, špinavého, zápachajúceho alebo zlostného psa. Vodiaci pes nemusí mať náhubok. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Neplatí to pre vodiaceho psa.

13) Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 batožiny, cestujúci so súhlasom vodiča môže vziať so sebou do vozidla ešte ďalšie batožiny.

- 14) Za batožinu sa nepovažujú drobné predmety, ktoré možno podľa potreby držať na lone alebo v ruke.
- 15) Vodič určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade ak vodič určí za miesto prepravy batožiny batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak je žiaduce, tiež, aby sa s ňou zaobchádzalo určitým spôsobom alebo aby sa ukladala v určitej polohe.
- 16) Cestujúci je povinný na požiadanie poskytnúť dopravcovi pri ukladaní alebo pri vykladaní batožiny primeranú pomoc.
- 17) Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby vodičom a neobmedzovala nastupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.
- 18) Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovozná, ako aj výšku dovozného, určuje tarifa. Hmotnosť a miery batožiny pre účely určenia výšky dovozného si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním alebo odhadom.
- 19) Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru cestujúceho, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie. Cestujúci je povinný pri vydávaní batožiny z batožinového priestoru redložiť vodičovi platný batožinový lístok a presvedčiť sa o tom, že vydaná batožina mu prináleží.
- 20) Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
- 21) Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci viezť so sebou sú z prepravy vylúčené, cestujúci je povinný ich z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty bez nároku na vrátenie zaplateného cestovného a dovozného.
- 22) Ak vodič zistí, že vo vozidle zostala opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby opustená batožina bola odovzdaná príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu oproti potvrdeniu o jej odovzdaní.
- 23) Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny zodpovedá dopravca len vtedy, keď cestujúcemu vznikne škoda v dôsledku udalosti osobitou povahou prevádzky motorového vozidla (podľa ustanovení o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, § 764 ods. (1), § 427 až 431 Občian. zák.).
- 24) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy cestujúceho. (Za škodu spôsobenú na batožinách prepravovaných oddelene od cestujúcich zodpovedá dopravca podľa ustanovení o zodpovednosti pri nákladnej preprave (§ 764 ods. (2), Obč. zák.). Ak škoda bola spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.
- 25) Pri strate alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, najviac však do výšky 100 €. Okrem toho je povinný znášať dovozná, ktoré cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.

Čl.13

Preprava autobusových zásielok

- 1) Pri pravidelnej prímestskej doprave môžu sa prijať na prepravu zásielky, s ktorými sa osoby podávajúce ich na prepravu zároveň neprepravujú (autobusové zásielky).
- 2) Autobusové zásielky musia vyhovovať podmienkam ustanoveným v Čl.12 pre prijatie vecí ako batožiny s odchýlkou, že celková váha súčasne podávaných zásielok nie je obmedzená; na prepravu sa prijímajú, len pokiaľ je miesto vo vozidle a ak ich preprava neohrozuje bezpečnosť prevádzky.

- 3) Autobusové zásielky sa prepravujú len zo zastávok a do zastávok toho istého spoja. Dopravca môže vylúčiť prepravu na niektorých linkách alebo spojoch alebo ju obmedziť, najmä čo do váhy a rozmerov zásielok.
- 4) Preprava autobusových zásielok sa objednáva. Prepravná zmluva vzniká podpisom zmluvy a prevzatím autobusovej zásielky na prepravu.
- 5) Dokladom o prevzatí autobusovej zásielky na prepravu a o splnení prepravnej zmluvy je špeciálny prepravný doklad (prepravenka).
- 6) Dovozné sa platí v hotovosti pri odovzdaní zásielky na prepravu. Sadzby dovozného určuje tarifa. Odosielateľ pri preberaní prepravenky je povinný sa presvedčiť, či výška dovozného v nej uvedená zodpovedá sume, ktorú zaplatil.
- 7) Každý kus autobusovej zásielky musí byť riadne označený adresou prijímateľa i odosielateľa a zastávkou určenia podľa cestovného poriadku.
- 8) Odosielateľ je povinný zabezpečiť prevzatie zásielky prijímateľom v zastávke určenia priamo pri vozidle, a to ihneď pri jeho príchode. Dopravca vydá autobusovú zásielku v zastávke určenia osobe, ktorá sa o jej vydanie pri vozidle prihlásila. Dopravca nie je povinný preskúmať oprávnenosť prijímateľa na odber zásielky. Prijímateľ je povinný na vyzvanie dopravcu preukázať svoju totožnosť občianskym preukazom.
- 9) Ak sa na zastávke určenia pri vozidle nikto o vydanie zásielky neprihlásil a odosielateľ nevyhlásil náhradné doručenie, môže dopravca vydať zásielku osobe, ktorá má možnosť zásielku prijímateľovi doručiť, pokiaľ svoju totožnosť preukáže a je ochotná zásielku doručiť.
- 10) Autobusové zásielky, ktoré sa podľa predchádzajúcich ustanovení neodobrali, je dopravca oprávnený zlikvidovať najskôr po uplynutí piatich kalendárnych dní po písomnom (fax, email) upozornení odosielateľa o zamýšľanej likvidácii s výnimkou rýchlo kaziacich sa potravín.
- 11) Pre prepravu autobusových zásielok opakujúcich sa za rovnakých podmienok (napr. novín, filmov) môžu sa medzi dopravcom a prepravcom dohodnúť odchýlky od predchádzajúcich ustanovení,

Čl.14

Nálezy a straty

- 1) Ak vodič našiel vo vozidle po odchode všetkých cestujúcich nález (opustenú batožinu), ktorý je možné považovať za stratený alebo zabudnutý, alebo ak cestujúci odovzdal nález vodičovi, ktorý našiel vo vozidle, vodič je povinný nález prevziať. Potraviny nepatrnej hodnoty nepokladá dopravca za nález, ale za odpad.
- 2) Ak sa cestujúci, ktorý nález stratil alebo zabudol vo vozidle, prihlási u vodiča a nie sú pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdenia (správne popíše nález alebo obsah nálezu), vodič je povinný mu nález vydať s podmienkou, že cestujúci sa preukáže osobnými údajmi (napr. občiansky preukaz, cestovný pas, vodičský preukaz a pod.), vykoná zápis v dennom zázname o výkone vozidla (meno, priezvisko, adresa bydliska, dátum narodenia, evidenčné číslo preukazu totožnosti cestujúceho) a cestujúci prevzatie nálezu potvrdí podpisom.
- 3) Dopravca zhromažďuje a vydáva nálezy v pokladni dopravcu. Cestujúci si môže nález vyzdvihnúť v deň straty u vodiča vo vozidle, v ďalších dňoch u vedúceho príslušnej prevádzky dopravcu.
- 4) Stratené a nájdené veci podľa povahy sú uskladňované počas po dobu 30 dní. Ak si osoba - vlastník veci nevyzdvihne ani do 30 dní odo dňa, kedy boli nájdené, odovzdá ich dopravca príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy postupom podľa §135 ods.1 Občianskeho zákonníka.
- 5) Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzdanie najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.
- 6) Osoba, ktorá si nájdené veci vyzdvihne do 30 dní po ich nájdení je povinná zaplatiť poplatok za každý deň uskladnenia vo výške 0,30 €.

Čl.15

Mimoriadne udalosti počas prepravy

- 1) Za mimoriadnu udalosť sa považuje každá udalosť, ktorá naruší:
  - a) bezproblémové vykonanie prepravnej povinnosti na základe udelenej licencie a platného cestovného poriadku a nezabezpečenie prepravy cestujúceho na základe platného cestovného poriadku, a zakúpeného cestovného lístka.
  - b) nepredpokladané prerušenie dopravy, ktoré trvá dlhšie než 30 minút.
  - c) Je to tiež stav zapríčinený dopravnou nehodou, haváriou, živelnou pohromou, katastrofou, teroristickým útokom, únosom dopravného prostriedku, lúpežným prepadnutím, úraz alebo náhle ochorenie, pri ktorom je ohrozený život alebo zdravie cestujúceho, usmrtenie účastníka udalostí, štrajk.
- 2) Členovia osádky autobusu sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúcich alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, osádky autobusu alebo iných osôb, povinní:
  - a) poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a bezodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc
  - b) urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky,
  - c) urobiť opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.
- 3) Cestujúci, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom posádky vozidla pri konaní podľa ods.2).
- 4) Ak cestujúci zistí, že je ohrozená bezpečnosť, život a zdravie cestujúcich, je povinný na túto skutočnosť upozorniť vodiča.
- 5) Pri mimoriadnej udalosti je vodič povinný zastaviť vozidlo a vykonať opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť dopravy na mieste mimoriadnej udalosti a ďalej postupovať v zmysle interných opatrení dopravcu.
- 6) Dopravca zabezpečí náhradnú dopravu do cieľovej zastávky iným vozidlom bezodplatne.
- 7) Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na batožinách prepravovaných spoločne s ním alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovení o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. (§ 764ods.(1),§ 427 až 431 Obč. zák. a zákona. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia).
- 8) Cestujúci, ktorým vznikla škoda na prepravovanej príručnej batožine, majú nárok na jej náhradu v súlade s ust. § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ak cestujúcim vznikla škoda na prepravovanej cestovnej batožine, majú nárok na náhradu škody.

Čl.16

Uplatňovanie práv cestujúceho, sťažnosti a reklamácie

- 1) Práva, ktoré má cestujúci z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do troch mesiacov odo dňa, kedy mal uplatňovaný nárok vzniknúť, zaniknú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe; toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.
- 2) Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. V ostatných prípadoch je oprávnený:
  - a) v pravidelnej preprave osôb cestujúci, alebo zákonný alebo poverený zástupca,
  - b) v nepravidelnej preprave osôb objednávateľ prepravy.

Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúcej vety na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného. (ďalej len "reklamujúci").

3) Objednávateľa prepravy a prepravcovia môžu podať reklamáciu len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou (sťažnosťou), dopravca o nej vyhotoví zápisnicu.

4) Reklamujúci môže uplatniť reklamáciu počas pracovnej doby osobne v prevádzke dopravcu, kde bola služba poskytnutá, alebo kde bol tovar /dopravná karta/ zakúpený, alebo ju môže zaslať poštou, faxom, elektronickou poštou na adresu sídla dopravcu. Reklamáciu prijíma kancelária dopravcu :Bardejov, Kutuzovova 19

5) V reklamacii musí reklamujúci uplatniť reklamáciu písomne s vlastnoručným podpisom a je povinný v určito, zrozumiteľne, správne a presne uviesť reklamované skutočnosti, ktoré namieta a svoje tvrdenia aj vierohodným spôsobom preukázať, najmä predložením právne relevantných dokladov, ktoré je povinný obstarat' na svoje vlastné náklady. Z reklamácie vyhotovuje zápisnicu v zmysle platného reklamačného poriadku zamestnanec informačnej kancelárie príslušnej prevádzky dopravcu.

6) Ak reklamácia nemá náležitosti v zmysle reklamačného poriadku dopravcu, dopravca vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu nie kratšiu ako 8 dní. Ak reklamujúci doplní reklamáciu v určenej lehote, platí že bola riadne podaná.

7) Pokiaľ reklamujúci uplatňuje škodu spôsobenú na zdraví a veciach alebo škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí a stratil pri ich poškodení možnosť ich opatrovať, neplatí lehota uvedená v odseku 2 tohto článku, ale premlčacie doby podľa § 106 Občianskeho zákonníka (premlčanie práva na náhradu škody).

8) Pokiaľ nie je možné ihneď, resp. v zložitejšom prípade do troch pracovných dní po uplatnení Reklamácie rozhodnúť o oprávnenosti Reklamácie, dopravca je oprávnený v rámci svojej právomoci vykonať ďalšie preverenie Reklamácie a odborne ju posúdiť, pričom celkové vybavenie Reklamácie nesmie trvať dlhšie ako 30 kalendárnych dní. O spôsobe vybavenia reklamácie vydá dopravca Reklamujúcemu písomné potvrdenie.

9) Škodu, vzniknutú cestujúcemu pri pravidelnej preprave osôb tým, že preprava nebola vykonaná včas - meškanie zavinené dopravcom dlhšie ako 60 minút, alebo sa neuskutočnila, je dopravca pri splnení podmienok uvedených v ods. 1 až 4 tohto článku povinný nahradiť, najviac však do výšky cestovného zaplateného dopravcovi (§ 763, ods. 1 a 3 Občian.zákonníka).

10) Dopravca vráti zaplatené cestovné, alebo jeho časť za nevyužitý cestovný lístok pre jednotlivú jazdu v prípade prerušenia spoja z prevádzkových dôvodov a v prípade meškania spoja zavineného dopravcom dlhšieho ako 60 minút.

Čl.17

Záverečné ustanovenia

1) Tento prepravný poriadok je voči cestujúcim účinný odo dňa 01.01.2013 a od tohto dňa sa považuje za súčasť návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

2) Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku nadobúdajú platnosť a účinnosť dňom uvedeným v prepravnom poriadku resp. v jeho dodatkoch, a ak takýto deň zo zmien a doplnkov prepravného poriadku nevyplýva, nadobúdajú platnosť a účinnosť v deň zverejnenia na webovom sídle dopravcu.

3) Vydaním tohto prepravného poriadku stráca platnosť a účinnosť doterajší prepravný poriadok zo dňa 1.6.2011.

V Bardejove dňa 10.12.2012

Daniel Čupa - majiteľ

